

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
(Δ17)
ΤΜΗΜΑ Α΄
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Κ. Κλαδισίου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131516789
E-MAIL: synparoxes@ypakr.gr

Αθήνα, 8/12/2020

Αριθ. Πρωτ. Φ.10043/3556/206

ΠΡΟΣ : Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων
Μηχανικών Δημόσιων Υπαλλήλων
Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών
(Π.Ο.Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ.)
emdydas@tee.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε πρότασή σας σχετικά με τη δυνατότητα συνταξιοδότησης από τον e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ) μητέρων ανηλίκων τέκνων»

Σε απάντηση της από 20.11.2019 επιστολής σας, σχετικά με το παραπάνω αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του βδ 20/1940, όπως ισχύει με το άρθρο 23 του ν. 915/1979, όπως αυτό ισχύει, καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένων του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, στις οποίες δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη για δυνατότητα συνταξιοδότησης των γυναικών ασφαλισμένων της ανωτέρω κατηγορίας με ευνοϊκές προϋποθέσεις ως μητέρων ανηλίκων τέκνων.

Οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω διάταξη τροποποιήθηκαν με μεταγενέστερους νόμους (ν.2084/1992, ν.3863/2010, ν.4093/2012 και ν.4336/2015) χωρίς όμως να δοθεί στις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν ως μητέρες ανηλίκων τέκνων.

Επισημαίνουμε ότι οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένων του πρώην ΤΣΜΕΔΕ, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά, εξακολούθησαν να ισχύουν και μετά την ένταξή του στο ΕΤΑΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 του ν.3655/2008, καθώς και μετά την ένταξη του ΕΤΑΑ στον e-ΕΦΚΑ βάσει του άρθρου 55 παρ. 2 του ν.4387/2016.

2. Με τις διατάξεις του άρθρου 144 παρ. 1 του ν.3655/2008 δόθηκε η δυνατότητα σε ασφαλισμένες πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων να συνταξιοδοτηθούν με προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ για μητέρες ανηλίκων τέκνων (συμπλήρωση 5.500 ημερών ασφάλισης και όριο ηλικίας 55ο ή 50ο για μειωμένη σύνταξη για το 2010, σταδιακά προσαρμοζόμενο σε 67ο ή 62ο αντίστοιχα), με

την προϋπόθεση ότι στους φορείς αυτούς προβλέπεται από τις καταστατικές τους διατάξεις η δυνατότητα συνταξιοδότησης των γυναικών ασφαλισμένων ως μητέρων ανηλίκων τέκνων.

3. Με βάση το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, οι μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ δεν μπορούν να συνταξιοδοτηθούν ως μητέρες ανηλίκων τέκνων με τις προβλεπόμενες για τις γυναίκες του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ προϋποθέσεις για μητέρες ανηλίκων τέκνων, δεδομένου ότι για αυτές δεν προβλέπεται σχετική δυνατότητα στις καταστατικές διατάξεις του πρώην ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ.

Σημειώνουμε ότι, οι μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ – Τομέας Ασφάλισης Νομικών μπορούν να συνταξιοδοτηθούν ως μητέρες ανηλίκων τέκνων με τις σχετικές προϋποθέσεις του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, δεδομένου ότι υπήρχε σχετική πρόβλεψη για συνταξιοδότηση των μέχρι 31.12.1992 γυναικών ασφαλισμένων του ανωτέρω πρώην Τομέα στις καταστατικές του διατάξεις.

4. Τέλος, όσον αφορά τη θέσπιση σχετικής δυνατότητας για τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες του πρώην ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ να συνταξιοδοτούνται με ευνοϊκές προϋποθέσεις ως μητέρες ανηλίκων τέκνων, αυτή θα ήταν άνευ αντικειμένου, καθώς μετά την ισχύ των νόμων 3863/2010, 4093/2012 και 4336/2015, το σχετικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για τις μητέρες ανηλίκων τέκνων σε φορείς αυτοαπασχολούμενων (ασφαλισμένες του πρώην Τομέα Ασφάλισης Νομικών του ΕΤΑΑ), έχει διαμορφωθεί στο 67ο έτος της ηλικίας και, ως εκ τούτου, υπερκαλύπτεται από τη γενική προϋπόθεση συνταξιοδότησης (15 έτη ασφάλισης και ηλικία 67 ετών).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :
Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης (Δ17)
Τμήμα Α΄

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ Δ/ΝΣΗΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΤΟΥΝΑ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ